

Rozwiązywanie sporów

Regulacje ważne dla praktyki

Dnia 26 kwietnia 2023 roku Sąd Najwyższy podjął w składzie 7-osobowym uchwałę o następującej treści:

Rozpoznanie sprawy cywilnej przez sąd drugiej instancji w składzie jednego sędziego ukształtowanym na podstawie art. 15zsz¹ ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczegółowych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (jednolity tekst: Dz.U. z 2021 r., poz. 2095 ze zm.) ogranicza prawo do sprawiedliwego rozpatrzenia sprawy (art. 45 ust. 1 Konstytucji RP), ponieważ nie jest konieczne dla ochrony zdrowia publicznego (art. 2 i art. 31 ust. 3 Konstytucji RP) i prowadzi do nieważności postępowania (art. 379 pkt 4 k.p.c.) oraz postanowił nadać uchwale moc zasady prawnej i ustalił, że przyjęta w uchwale wykładnia prawa obowiązuje od dnia jej podjęcia.

Oznacza to, że od momentu wydania uchwały sprawy cywilne w drugiej instancji powinny być rozpoznawane w składzie trzynosobowym. Rozpoznanie takiej sprawy w składzie jednoosobowym, zgodnie z uchwałą, będzie mogło prowadzić do stwierdzenia nieważności postępowania. Najprawdopodobniej nie będzie to dotyczyć spraw rozpoznawanych w postępowaniu uproszczonym, gdzie sądy drugiej instancji zgodnie z k.p.c. rozpoznają sprawy w składach jednoosobowych.

W związku z podjęciem uchwały pojawiły się wątpliwości m.in. w zakresie tego, od kiedy dokładnie wyrażona w niej zasada ma obowiązywać.

Zgodnie z uchwałą, przyjęta w niej wykładnia obowiązuje od dnia podjęcia uchwały. Komunikat o orzeczeniu został opublikowany na stronie internetowej Sądu Najwyższego w środę, 26 kwietnia 2023 roku o godz. 13:55.

Nie wiadomo, czy sprawy rozpoznane tego dnia, ale tuż po godzinie ogłoszenia uchwały, będą uznawane za nieważne (skoro sprawy takie zostały rozpoznane już w chwili obowiązywania nowej wykładni). Nie jest też jasne, czy sprawy rozpoznane w niewłaściwym – zdaniem Sądu Najwyższego – składzie tego dnia przed opublikowaniem uchwały powinny zostać uznane za nieważne. I w jaki sposób w rzeczywistości oceniane będą sprawy rozpoznane w drugiej instancji w składzie jednoosobowym przed dniem wydania uchwały, które teraz trafią do oceny Sądu Najwyższego.

Jeśli chodzi o sprawy rozpoznawane przez sądy drugiej instancji w składzie jednoosobowym od dnia 27 kwietnia 2023 roku (czyli dzień po wydaniu uchwały), to najprawdopodobniej będzie można domagać się stwierdzenia ich nieważności. Nie ma wątpliwości, że takie orzeczenia zapadły już w trakcie obowiązywania przyjętej w uchwale wykładni.

Z naszych obserwacji wynika, że warszawskie i poznańskie sądy zareagowały bardzo szybko i już dnia 27 kwietnia 2023 roku rozprawy, w których skład sędziowski w miał orzekać jednoosobowo, rozpoznawane były w składach trzyosobowych lub rozprawy odraczano.

W konsekwencji wydania uchwały w sprawach zaplanowanych na okres po 26 kwietnia 2023 roku sądy będą musiały zapewnić w wielu sprawach zwiększony, trzyosobowy skład sędziowski, a to z pewnością nie będzie łatwe i skutkować będzie dodatkowym obciążeniem sędziów. To z kolei przełoży się może na wydłużenie czasu oczekiwania na wyznaczenie rozprawy przed sądami II instancji.

Zarówno sędziowie, jak i pełnomocnicy, z niecierpliwością czekają na uzasadnienie uchwały, które być może rozwieje choćby część wątpliwości związanych z wydaną uchwałą oraz zastosowaniem wykładni w niej wyrażonej.

KONTAKT

Lidia Węclawowicz, Partner
lidia.weclawowicz@ngllegal.com

Przemysław Tacij, Counsel
przemyslaw.tacij@ngllegal.com

Stanisław Wocial, Junior Associate
stanislaw.wocial@ngllegal.com

